

በርካታ የብኩልን አባት ለእስር ተደረገ-በተሰጠቸውም ወከባና እንግልት ደረሰኑቸው፡፡

ታምራት ስያጻ ለወያኑ ገጽ በረከት የጥረመ የወያኑው አማራ ክንፃ በክደን ጥቅሙ ተሚጠው አባቱም ከይለበት እየተመነጠሩ ነው፡፡

ከለኔል አለልኝ የተባለው የአግኗዬ ክፍለጠር አስተዳደር የደረሰበት መሩ ተባሉ፡፡

በዚህ ዓይነ በእስራዋቸው መማበብዋ ተጠለሁ፡፡

ወያኑ ከቅርብ ገዢ ወደህ ከመጀመሪያ ገዢ በላይ በደረሰበት ከፍተኛ የፖስታ ከሳይንስ እና የመሸጪ በለው ማረዳገራይና ማስመሰም ስልቱ የተለያዩ መሆኑ ያለችውን በዘመኑ ሰነድ ስለሚከተሉ ነው ስለሆነ ከመጀመሪያ በተጨማሪ በተሰጠቸው ለይ እንግልትና ስቻይ እየደረሰባቸው መሆኑ ከተለያየ አቅጣጫ የሚደርሱን አገባ ገለፅ::

ከሚያዘው 16 ቀን 2001 ዓ.ም. ፕሮግራም ወያኑ ጉንበት 7 ተብሎ ከሚጠራው ፖርቲ የደንብ የገዢነት ፖርቲው እና ሲጥለ ሲለ የዘመኑው በማለት የጀመራውን እኩል በስራት ከመቀበሌው በላይ በታሳሪ በተሰጠቸው እና ከመጀመሪያው ለይ ከፍተኛ እንግልትና ወካባ እያደረሰባቸው መሆኑን የደረሰን አገባ ገለፅዋል::

የወያኑው ከፍተኛ በለሰልጣን እና የቀድሞው የበከራዊ ምክትል ለቀመንበር የነበረው የተፈራ ወልምን በለቤት ወ/ሮ ዓይነ ተንተና ማምር በርካታ የበከራዊ ታሪቶች ስለሆነ የተዳረገ ሲሆን በዘመኑው በበተሰጠቸው ለይ ወካባና እንግልትና እየደረሰባቸው መሆኑን በተለይ ከባህር ዓር የደረሰን አገባ ገለፅዋል::

አማራ ክልል በለው ወያኑ በሰነድው እና በእኔያለው ነበሩ የሚመራው አስተዳደር ውስጥ ጉዳይ ሰር ሰድድ ከፍተኛ ቴርጉም የፈጻሚ ከመሆኑም በላይ የቻቻና ተከኔይ ዓቃቃው የተባለ የበከራዊ ነበር ታሪቶች እና ከፍተኛ በለሰልጣናት እስከ ጥልጋል ስማምንቶች ይረዳ እየታረሰ ስለሆነ እና በዚህ እየተደረሰው ከፍተኛ ስቻይ እየደረሰባቸው መሆኑን የደረሰን አገባ ዓር ገለፅ::

ከወረዳ ክድል እስከ ክልል ይረዳ ያለት የበከራዊ በለሰልጣናት ከደቡብ እና እየተለቀመው በባህር ዓር ወታደሏዊ ከምጥ ወሰጥ እየታሰሩ ሲሆን በተሰጠቸውም እና ተለዋዋነት ከፍለን ይርጉን ክልልጣኑ የባረርነው የአንድ ስው አምባገነዘነት በመስራት ነው እያለ ሲያወጥና ማስተካከሬ ይረዳ እያለ በተደረገመሆ ገዢ በመተወካም ከቻቻና ስንጋለ ያለፈ እርከ መሰለ ያለገኘት የበከራዊ ክድልዎች በዚ ሰብሰብ ተፈልጋለቸው እና ወታደሏዊ መከንያዎች ሁሉ እነዚህ ስምጥን ከደቡብ እና እየታደነ ወደ አስተያየት እና እየተደረሰው መሆኑን ይኝው ከባህር ዓር የደረሰን አገባ አስረዳቸዋል::

ከደቡብ ከመፈጸም፣ ከደቡብ በርሃን፣ ከደቡብ ማርቆብ፣ ከባህር ዓር የደረሰን እና ክልሎችም ከተሞት እየተለቀመው ባህር ዓር ከተማ በሚገኘው ወታደሏዊ ከምጥ ወሰጥ እየትፈጥቶች መሆኑን አገባው ማምር ገለፅዋል::

በአሁኑ መቂት በአማራ ክልል ውስጥ በዘመኑው የከሰሳ ስለሆነ በለሰልጣናት በምስጠር ስለሆነ እየተዳረገ ሲሆን፤ ወታደሏዊ መከንያዎች፤ መሆኑን ስቻቻና ስምጥ፤

መግምህዳታ እና ለለውጥም የሁበረተሰቦ ክፍልዎች ወደ አበበዎች አያዥረቅ መሆኑቸው ታወቂወል::

ወቻልሬዊ ቴቀዋሙ ወሰኑ ስሳሩ የነበሩት የምድር ያካርር ጽጋል መከንድች እና ከፈፀመራል ጽልሰም በተመሳሳይ በዘመኑ መከንድች በየእስቱ ከሚሰራበት በት ደንብ አያቶል ለእስር አያቶልን ከመሆኑም በተጨማሪ የታሳሮች ቁጥር በመጨመሩ የተነሳ ወደ ተስያየ እስር በቶች አያበቃተኑዋቸው መሆኑን አገባው ገልጽዋል::

ከእሱት ዓመት በፊት ከመከላከል ሲሆች ወሰኑ እንዲሰራበት የተደረገው የበከሪቱ በ/ክ/ል አገምኑው ተኩስ ከሚሰራበት የግል ድርጅት ወሰኑ ደንብ ተፈጻሚ ተብሎ ለእስር የተቆረጉ ከመሆኑም በተጨማሪ በርካታ በስራ ላይ እና ከስራ ወመሆኑ መከንድች አያቶልኑ መሆኑን አገባው አበረርቃዋል::

ከዚህ ቅዱም በ/ክ/ል ከሚል ገልጽ የተባለው የአድዋ ተወለድ የከፍል መር አካሽ እንደ በርሃድ መር ይዘ በመከናወቱ የተነሳ የአነጻ ከመለከት መሩ ወሰኑ ሲጋዙዋል በሚል የአድዋ ተወለድ መከንድች ላይ ከፍተኛ እንግልት እና ስዕድ ሲደርሰባቸው እንዲነበሩ በርካቶችም ለእስር ተቆርጓው እስከ ሆኖ ድረሰ ለእስር ላይ እንደማግኘ የገለዥው አገባ አሁን ደግሞ የአማራ በሂር ተወለድ መከንድችን ለቦብ ፈልት በመመዝጋር መከላከሉን መል ለመል በህወሱት እና እንዲወደቁ ሆኖ ተብሎ በነጠልስ ከናዋና በበረከት ስምኑን የተሰራ ሂሳብ መሆኑን የደረሰ አገባው አጋልጠዋል::

ከዚህ ቅዱም የጠና አባላት የአንድ መገኘ የበለይነት አያነስ መጥቶዋል እንደ ማር እናቦብ እንዲ እንደ መንድር እናቦብ እያለ ለመተወቻት መሩን ለአመሰ ለታዘዘዘለ ነው በሚል በርካታ መከንድች አያቶል የታሰኑ ከመሆኑም ለለ ከስራቸው ላይ ያለምንም ክፍል የተበረሩ መሆኑም አገባው አስተውሮ ከእናድ ዓመት በፊት የአድዋ ተወለድ መከንድችን አሁን ደግሞ የአማራ ተወለድ መከንድችን መንጥረው ከስራና ከባረሩ በህወሱ መል ለመል የወቻልሬዊ ቴቀዋሙን በህወሱት እና እንዲወደቁና እነ መለስ ከናዋና እንደልቦቸው ለማሻከርከር እንዲረዳቸው ያመቻቸት መሆኑን የመከላከል ወሰኑ አዋጅ የጊዜመች ገልፋዋል::

ከመከላከል ሲሆች ባግማማ በሚል ለቦብ በ/ክ/ል ለምራ የተሰ ተእዛዝ የተሰናበተው በ/ክ/ል አገምኑው በወቂቱ የቅንቃት ከመለከት አሉ ተብሎ እንዲነበሩ ያስታወሻው አገባ የ/ክ/ል በለቤት ስለቁ ማሳረግ ያለት የህክምና በለመል የነበረት እና በዚ ሂይለው ሪፖርታል ወሰኑ ስትሰራ በለቁቱዋ በተሰናበተ ሪፖርት ሥምኑ እስዋጓ

በተመሳሳይ እና ከስራ ልትባለር እንደታለች በግዢ አስታውሮ አሁንም ይ/ል አሳምነው ሌታሰር አሳምዎ ለሰጣቸት ታስራ መፈታትዋን በግዢ መምሪያ ገልጋዋል::

በ1998 ዓ.ም በነበረው አጠቃላይ ወቻልሬዊ ግምገማ በጥር ዘይሎች ወሰጥ ሌላኑ የነበሩት መከንያች እርስ በርስ ሌጠማገመው በነበረበት ወቅት የጥር ዘይሎች ውስ አስተዳደር የህወሸትዋ ታርሱ ከስኔዚ እሉን የተባለችው የሽያጭ ማሻረግ ያለትን የብ/ድ/ል አሳምነው ባለቤት እንደ አቀዋምኩ የቅንችት ነው በማለት ከስራ ያለናበታቸት መሆኑን በግዢ አስታውሮ ይህንን ልትል የጅለችው በ1997 ዓ.ም በነበረው ግርግር የወያኑ ቅልብ መር በጥራት የደበደባቸው ለጋ ሁኔታ መር ዘይሎች ሆኖታል ሌጠል መሆኑን በግዢ መምሪያ ገልጋዋል::

በአልዋ ተከዋሽ ቅልብ የወያኑ መር ተመትተው መር ዘይሎች ሆኖታል የገበትን ሁኔታ እንዲሞቱ ለወንድ ከም አለልካም በማል ከስራ ያተባለረቸው ስልቀ ለጥኑን ደግሞ ባለቤትዋ ይ/ል አሳምነው ሌታሰር እንችም ተፈለጋይለስ ተብል ለሰጣቸት ታስራ እንደተፈታቸኝ መኖሪያ በታችው በደህንነት ዘይሎች ሌመንቀር እንደነበር በግዢ ገልጋዋል::

የወያኑ ከፍተኛ ባለስልጣን የሆነው ተፈራ ወልዋ ባለቤት እናኔ ተኋኜ የብኂሳዊ መረጃና ይህንነት በድን ከአባትዋ በት ወሰጥ እናና ለእናደት ተፈራ ሲባለበ ሌይ እንደነበረና ሲባለበውን ተተማ መጥቶ ለማስፈጸሚት በጥክርም ከመለሰ የተሰጠ መመሪያ ሲለሆነ እንዲታቸው በመባለ ወደ መጠበት ለመለሰ እንደታለ በግዢ አብራርቸዋል::

ተፈራ ወልዋ ያለውን ሲልማት ተጠቁዋ ባለቤቱን ለማስፈጸሚት በጥክርም የደህንነት ዘላፈው ቤታቸው እናና ቅልዋን እስከትሰጥ ይረዳ ሲለምትፈለግ እንደቋቻቸው በማለት ለተፈራ መልሰ ሲጥቶ የሽያጭ መሆኑን ምንጻቸኝ ገልጋዋል::

ይህዚ ዕለት ለፏይ ሌይ ከቀድሞው አውርጥን ማረጋገጫ በታች በከል ከሚገኘው ገልፅ ከለበ ወሰጥ በአንድ ጥሩር መስታውት የተስፈነት ከስራ መከና እራት ለወች ወደ ገበዢ ገበተው ከስኔዚ ታደሰን የመከለከያ መምሪያ ከፍተኛ ሲልማት ያለውን ሌው ሁለት እናችን የሆዋልት እናናው በጥፈና በእርግጫ እየመቱ ለመስቀል ማየታቸውን የአይን እማቻቸት ገልጋዋል:: የአማራ ተወለድ መከንያችን መታሰር ተከትሎ በዘተ ተፈቻ ወቻልሬች በተሰቦችን ተመዋል በማል ምክንያት ፍቻድ እንዲሰጣቸው እየጠየቁ ለሆነ ለለመች ያለውቸው ሌይ ፍቻድ ከስራቸው ሌይ ጥለው እየጠና መሆኑን የመከለከያ ወሰጥ አዋጅ ምንጻቸኝ ገልጋዋል::

እንደ ወሰጥ አዋጅ ምንጻቸኝ ገለግ ከሆነ ለሰጠን እና ወሰጥ በአሁኑ ሌዓት በድ/ል ለጥፈ የተሰ እና በድ/ል ሌዓል መከናን መሬት ግምገማ በተቻመረበት ወቅት የጥፈ እባላት ለፈታውን እየተው ወደ ተለያየ በታች እየሂሳቅ ለሆነ ለተመቻቸው

ከወተደዻው በተለያ ሆነታ ወደ በተሰበቻችን እንዲሆኑኝ ፍቃድ ይሰጠን በማለት ጥያቄ ማቅረብቸው የወያና ከፍተኛ መከናዣችን ማስደጋገጫ ምንጻቸው ገልፎች::

በሰሜን እኩ ወሰጥ የጠራ ግምገማ የተቻሱል ሲሆን ግምገማውን የሚመሩት ይ/ል ለጥሬ የነስ እና ለ/ይ/ል ለኞረ መከናዣ የሰሜን እኩ አዘጋጅ መሆናቸው ተወቁዋል:: በዘመኑ ግምገማ ለይ በርካታ ጥያቄ የተካሳለቸው እና ይ/ል ለጥሬ እንዲለመሩት ለማምታታት እና በታሳራት ይኞራለው ለይ ጥሩት ለመለዳና በግምብርም የጠራ አባላት ጥን ያላቸሁትን ለመቀበል እንችንፈለን በማለት እያንራመረመ መሆኑን ምንጻቸው ማይሆዏ ገልፎች::

ለዚ ቅናት ይቆያል ተብሎ የተካሳለት የሰሜን እኩ ግምገማ እንዲታሰቦው ያልተጠናቀቀ ከመሆኑም በተጨማሪ እና ይ/ል ለጥሬ በሰራዊቱ ለይ እምነት ለሰጠ በመቀበል የሰማዕታት እዲሂሳ በለው የሚጠሩት መሰብሰቦች በታ ኮርቶ ጥብቁ እንዲተመደቡና ተሰብሰቦ የጠራ አባለው ወደ ስብሰባ እዲሂሳ ሌጋብ መሰራያ እንዲይይዘዝ እንዲተደረገም ምንጻቸው ማይሆዏ ገልፎች::

በቀጣይም ወደ ተለያዎች የጠራ ከፍለው የሚቀጥል ሲሆን በማධከላዊ እኩ ወሰጥ ለማድረግ ተሰቦ በለ/ይ/ል አበባው ተደሰ የሚመሱ በመሆኑ የእነ መሰቦ ተዘጋጅ እና ለመለ ለጥሬ የነስ በይ/ሉ ለይ ካለው ጥርጋዬ እና ስጋት የተነስ ለጊዜው የማክከላዊ እኩ ግምገማ ለልተመሰነ ገዢ እንዲሂሳዎም የዚህ መሆኑን ምንጻቸው እስረድተዋል::ወያና ወታደሏዊ መከናዣችን በበኩር ለይ ተመስርቶ ጥቃት መሰንዘር ከሱሱል የቆየ ሲሆን በ1998 ዓ.ም የኢትዮጵያ ከፍለ መር አስተዳደር ከፍል ይለፈ የሆነውን ከለመል እስከ የተባለውን አስር እስከ አሁን ይረዳ የት እንዳለ የሚይታውቁ መሆኑን ኮንቀዱ አስታውሏቹ::

የኢትዮጵያ ከፍለ መር በስሽል ሁጻረተሰቦ ለይ ጥቃት ለሰነዘር ለቁጥር ለሰራዊ በመታየቱ ተረጋግጧል ወያና እኩ አስተዳደር ከፍል ይለፈ የቆየ ከዚህ ለመመርመሩ በእነ መሰቦ ከፍቃዬ ከለመል እስልኝ ለሰራ ተፈልጋለሁ ተብሎ ወደ በተ መንግስት ተመርቶ እንደነበርና እስከ አሁን ይረዳ የት እንዳደረሰ አስመታውቁን ኮንቀዱ ማይሆዏ ገልፎች::

በወቅቱ ከለመል እስልኝ ለሰተ መንግስት ምድር በት ወሰጥ መታሰሩን ያስታውስው ኮንቀዱ ከዚህ ለመመርመሩ በእነ መሰቦ ይኖር እኩ አሁን ለመመርመሩ ይኖር እኩ አስተዳደር የሚታውቁ ነገር እንደለለ ኮንቀዱ አስታውሏቹ::

በአሁኑ ለኞት በርካታ ለወች ከወረዳ ባለቤልጣናት እስከ የጠራ ይኞራለው የተቻሱል እኩ ተመርጓል
-ኝኞራለ እስተዳደር
-ከለመል ፍንታሁን መ-ሆነ-በመከላከል ወሰጥ ከፍተኛ ለሰተ የነበረው
-ከለመል ተደሰ-በመከላከል መምራያ ወሰጥ ከፍተኛ በታ የነበረው

-ለ/ከለኬል ይምሰው የከማራ ክልል የወጥታ ከፍተኛ በለስልጣን

-ሻለቁ አዲሙ ጉትነት፤

-ሻለቁ ለሳይ፤

-ሻለቁ ባሳዘነው፤

-ሻምበል አዝኑ የተባለት የታሰሩ ሲሆን ለሎች ሁሉት ይኻራለውም በቅርብ ለእኩር ለያረገ ይቻላል በሚል የመከላከል ወሰኑ አዋጅ ምንጫዣ ለጠልዥ ተደምጋዋል፡፡

እንደ ምንጫዣ ተቆጣ ከሆነ አሁን ይፈለጋል ከተባለት ይኻራለውም መህከል እንደኛው ሌ/ቋ/ል አበበው ታደሰ ሲሆን ለለው የከማራ በኋር ተወካድ የበርታዲያር ይኻራለት ማሻረግ ያለው ለጠዘዥ ስሜ ያልተገለዥ እንዳማግኘትም ምንጫዣ ገልዥዋል፡፡ ይህን እንዲ በአሁን ስት በርካታ መከናዣ ከያሳቦት የጠር ከፍል እየታል ለእኩር ለመዳረግዎች የተነስ የጠሩ አባላት ቅጂ ለቀሰቀል ይቻላል ተብሎ ስት በመጠና ይኻራለውም ማሻር ተጨማሪ ለለ ቀወስ ለፈጥር ይቻላል በሚል ለጠዘዥ ሌ/ቋ/ል አበበው ታደሰና ይኻራለን ከማስር ይፈቀ በቅርብ ለቀት ስወር ከትኋል እንዳደረግባቸው መመሰንን ምንጫዣ ገልዥዋል፡፡

በቅርቡ በኋህ ዓር ከተማ ወሰኑ ለመቱል አገልግሎት የሚውል ሆኖ እያስተናገድ ያለው ይ/ል አበበው ታደሰ ምናልበትም መሰናና በሚል ይህን ስቦብ አድርጋው ወደ ቢሮታ ለያወርቷት ይቻል ይሆናል ሲሉ ግምታቸውን ያስፋሸል፡፡

በተለይ ከህመሱት ከፍናል በህዋላ በአዲነ ተልቅ ይርኩ ይዘዋል እየተባለ ለያስቀርብት የነበረ በሆኔም እንደተባለውና እንደተወራብት በአዲነ እንደም የረሳ በታ ያልማለ ከመሆኑም በላይ ይርቃቄ የመለስ ታሣቶ እና አትብዳደር ሆኖ እስከ ሂደ የቀጠል ሲሆን እና ግን መሳሪ ለመሳሪ ባረይ ሆኖ በመለስ እገር ሲር እንዲጠረክና እን እየሰላም ለገዢ ከፍናል ተስተጥተለ ወገኖች አስረዳተዋል፡፡

በሆነው ወሰኑ ወተረም የህመሱት የነበረ በሆኔም አሁን ግን መሳሪ ለመሳሪ በህመሱት ይኻራለውም ሲር መውዳቀናና በአዲኔም አከርከራው ተመሳሳቸ እንዳሰመድመድ በበረከት ስምኑን ወሰኑ ወሰኑን ሲሆ ሲሆ ቅይታ መሳሪ ለመሳሪ ሲሆው መጠናቀቃን የሰሞኑ ይርጋት ገለጭ ነው ሲሉ እነዚህ ወገኖች አብራርተዋል፡፡

በህመሱት ከፍናል ወቅት የመለስ በፈጸን ከነገዋዎች ተነቃሎ ለባረር በተቋረጋቢት ወቅት መለስ እና በአዲኋችን ይጋፍ እንዳደረጋገለት እና እኩስ ለገዢ እገር ለ ተደናቸ እንዳልለመነ እና የበከራና ንባር ታሣቶችን እያሳረና እያሳረ ይርቃቄ መሳሪ ለመሳሪ በመለስ እና እንዲጠረክና የመጨረሻ ሲሆውን በበረከት ስምኑን አማካኝነት ለሞኑን ሲር ማጠናቀቃናም መምረው ገልዥዋል፡፡

በጠሩ ወሰኑ የተደራሽት ተረኞ ለላም ማጠናቀቁ መጠናቀት መከናዣ አድርጋው እና በሚል ለውያኑ ባለስልጣናት ለነገር በመደናገጥቶ እና በዓለም አቀፍ

